Prilika o pametnem in nespametnem lastniku gradnje in nje razlaga (Matej 7, 24-27)
Dne 22. decembra 1843, zvečer

1 V Novi zavezi preberite priliko o pametnem in tudi o nespametnem lastniku gradnje, z naslednjo vsebino: Prvi je sezidal svojo hišo na skali in drugi na rahli mivki. In prišel je vihar in utrgal se je oblak. Hiša na skali je kljubovala obema;toda hišo na mivki sta uničila.
2 Kdor opazuje to primerjavo, čeprav le od daleč, mora ugledati takoj, na prvi pogled dvoje osrednjih sonc.
3 Komu je enak pametni lastnik gradnje? - Prav zanesljivo tistim, ki so si položili trdne temelje že prej, s pomočjo obeh znanih zapovedi. In ko potem pridejo nevihte in mogočni nalivi, ne morejo prizadeti lastnika gradnje, marveč še celo okrepijo njegovo hišo na skali; kajti vetrovi temeljito posušijo zidove hiše, ki zato hlepe po vlagi. Ko pride dež, ga vsesajo suhe stene hiše. Tu in tam raztopi v regah delčke, ti postanejo lepljivi in povežejo pri pogostejših ponovitvah zidovje vedno močneje in trše med seboj.
4 V naravi naletite na takšne primere v vsaki stari grajski ruševini, ki pogosto kljubuje stoletjem; in če jo je potrebno naprimer porušiti, je lažje podirati svež kamnit zid, kakor takšno zidovje. Vzrok za to je dež, ki prekvasi s svojo topilno močjo določene dele kamenja v nekakšno apneno - lepljivo zmes in s tem poveže sčasoma vse zidovje v celoto.
5 In vidite, enako je z človekom, ki ga prebudita zakona ljubezni! On je zgradba na skali. Vetrovi, ki pridrvijo in butajo ob zgradbo, zgradbo posušijo in užejajo, so plemenita poželenja spoznati povzročitelja vseh stvari bolj in bližje, da bi iztega spoznanja rasli v ljubezni do Njega. Za njimi prihajajoče plohe so dela, katera dobi žejni v branje. Kar požrešno jih vsrkava vase in se potem vsakič znova zave, kako se z njihovim vplivom sčasoma zapolnijo še prazne, nepovezane rege v njem, ena za drugo in postanejo trdne. Več nalivov kot se zlije na to stavbo, bolj učvrsti zgradba po vsakem nalivu.
6 Toda kako popolnoma drugače učinkujejo vetrovi in nalivi na stavbo, ki so jo tam doli v dolini zgradili na rahli mivki! Ko pridejo vetrovi in butajo ob rahlo stoječo stavbo in jo stresajo in nato sledijo vodovja, ki jih izlijejo nalivi, je s poslopjem že pri koncu. Kajti vetrovi zdrobijo pogosto že razpokano zidovje, čigar ugrez in razpoke je povzročila slaba podlaga. In ko potem pride vodovje, le-to z majhnim naporom poruši stavbo in jo spere v neki bližnji tok pogube.
7 “Menim, da je tudi to jasno kot osrednje sonce. Kajti človek, ki nima niti najmanjše predstave o duhovni pripravi, mora očitno poginiti, ko pokliče nadse duhovne vetrove in nalive z namenom, da bi iz njega ustvarili trdno gradnjo ali pa pokončnega, duhovno modrega človeka.
8 Samo potisnite Svete zapise v roke nekemu popolnoma - ali vsaj na pol -

posvetnemu človeku in mu recite: “Prijatelj! Tole marljivo beri in našel boš tisto, kar ti manjka: skriti zaklad, ki je iz zlata, srebra in draguljev, po katerem si vedno spraševal, ki je popolno življenje tvoje duše”, - in prijatelj se bo po tem nasvetu takoj polastil nekih Svetih zapisov in jih bral z veliko pozornostjo.
9 Vendar kolikor bolj poželjivo in pozorno jih bere, na toliko več nasprotij naleti in kmalu obvesti svojega prijatelja: “Prijatelj, najmanj šest- ali sedemkrat sem doslej prebral knjigo, ki si mi jo priporočil; ampak kolikor pogosteje in pozorneje jo prebiram, na toliko več nasprotij, ja nesmislov naletim. Kaj naj počnem s to pisano nabreklostjo, kaj s temi skrivnostnimi prerokovanji, ki imajo med seboj, kakor izgleda, ravno toliko skupnega kot Chimborazo v Ameriki s himalajskim gorovjem v Aziji?
10 To, da ti dve gori nedvomno stojita na eni in isti Zemlji, je jasno; enako so podobna prerokovanja v eni in isti knjigi, kar je ravno tako jasno. Ampak, kako so takšna preroška poglavja med seboj povezana, ali kako je v skrajnem primeru Chimborazo skozi vso zemeljsko sredico povezan s Himalajo v Aziji, takšna ugotovitev pa bo uspela naravoslovcu na Zemlji le s težavo, vse dokler se še boji ognja in za svojo zmerno žejo ugotavlja, da je veliko morsko vodovje zanj le premočna odžejalna naprava.
11 Lahko ti povem, moj ljubi prijatelj in brat, ko sem to knjigo prvič prebral, se mi je čisto zares zazdelo, da je v njej neki skrit, moder pomen; toda kolikor pogosteje sem jo nato ponovno prebiral, toliko bolj je v meni raslo prepričanje, da vsa ta knjiga ni nič drugega, kakor zakladnica najbolj kričečega nesmisla, ki si ga zmoremo predstavljati. Če odštejem nekaj uporabnih starih, modrih izrekov, rine en nesmisel drugega in če odštejemo teh nekaj rekov, ki pa tudi niso iz suhega zlata, je ta knjiga zaradi svoje skrivnostniške pojave popolnoma primerna za zabavo človeške neumnosti skozi stoletja.
12 Iz takšnega umovanja morete povzeti v zadostni meri, kaj so povzročili vetrovi in nalivi iz Svetih zapisov pri našem posvetnem, na mivki zgrajenem poslopju. Ko pa je takšno človeško posvetno poslopje enkrat porušeno, naj ga zopet sestavi kdor hoče; kajti Zame in za Moje angele je tovrstno delo eno najtežjih in laže pride desettisoč ljudi z vseh ulic in cest na veliko gostijo življenja, kakor pa en sam človek, ki je mislil, da bo s prebiranjem Svetih zapisov že kupil vola.
13 Kakor je primer s Svetimi zapisi, popolnoma enako se dogaja z branjem vseh njegovih notranjih razlag. Ob tem poreče vsakdo: “Ako je to njihov smisel, čemu potem niso ustrezno spisani?”
14 In če mu še tako razumljivo razložite vzrok za njihovo prilikno zgradbo, se vam bo smejal v obraz in porekel: “Potem,ko se je dogodek enkrat zgodil je lahko

prerokovati! Kajti vsak nesmisel moreš sukati in obračati kot testo in oblikuješ iz njega, kar te je volja; kajti zmešnjava je osnova vseh stvari. Iz nje zmoreš oblikovati sčasoma vse. Zakaj pa ne bi povedali neko prerokovanje tako, kot se bo v resnici zgodilo? Vzrok je: ker tega ni mogoče vedeti vnaprej, zato mu dajo nekakšen skrivnosten smisel, iz katerega je mogoče oblikovati vsako dejanje, ki se bo zgodilo v bodočnosti.
15 To pa je že tudi končna sodba, ki je ne more več izničiti niti osvetlilna moč svetlobe osrednjega sonca. - Menim, da je tudi to jasno; toda ne glede na to bomo pritegnili sem še več osrednjih sonc. Zato prihodnjič dodatno osrednje sonce!

Jakob Lorber
Pojasnila svetopisemskih besedil